

פשטות ואהבה בטיפול בילדים

פאזת העץ - קורס התמחות ברפואת ילדים ע"פ המשת האלמנטים

ארם צייג

אני אב לשלושה ילדים בוגרים
ילדיי נחשפו לרפואה הסינית ולטאו מאז ומתמיד
צמחתי להיות אב ומטפל באותה העת
סיימתי את הלימודים שנה לאחר שנולד בכורנו

פינתי לטאואיזם מרחב גדול בחיי
פתחתי בפניו את כל הדלתות
וגם את החלונות
הדלתות של חיי המעשה שלי
והחלונות של חיי הרוח שלי

טבעי היה שנשאלתי לא פעם על ידי ילדיי
אבא איך הרפואה הסינית עובדת

יש את התשובה הרגילה
זאת שמתאימה לכל מי שמעולם לא נתקל ברפואה סינית
ואין לו שמץ של מושג מה זה ואיך זה עובד
מטופלים חדשים לדוגמה
שהטיפול ממש עוזר לחבר שלהם
ולכן הם הגיעו
אבל לא באמת מבינים איך זה עובד
והיו שמחים להבין קצת

מן הסתם הסבר כזה צריך להיות בשפה של המטופל
השפה היומיומית שהוא מבין - השפה המדעית
אז אני מסביר שהרפואה הסינית היא בת אלפי שנים
מהימים שבהם בני אדם הביטו בטבע שסביבם
וניסו להבין מהם חוקי הטבע

כשם שבכל תא בגוף שלנו יש את ה-DNA
המכיל את כל האינפורמציה האישית שלנו
כך גם בנו

כמו בכל חלק אחר של הטבע
יש את ה-DNA של הטבע
ולכן חוקי הטבע
הם החוקים על פיהם מתנהל הגוף שלנו

הסינים של העת העתיקה
התבוננו בטבע והשליכו את חוקיו על הגוף
החוקים התפתחו לרפואה
שחלק ממנה היה מיפוי הגוף
במערכת של קווים ונקודות
ואלו הן נקודות הדיקור
מבחינה מערבית לא הרבה ידוע
אבל נעשו מספר מחקרים

ואז אני מספר סיפור
על מדען שחקר את המוח
וכאשר נתפס לו הגב
הוא פנה לרפואה סינית
והטיפול בדיקור עזר לו מאוד
הוא החליט לנסות לברר מה קורה במוח
כאשר מקבלים טיפול בדיקור

הוא ערך מחקר שבו דקרו נקודה מסוימת
שידועה ברפואה הסינית כנקודה שמטיבה עם העין
והוא גילה שבזמן שדוקרים את הנקודה הזו (BL-67)
אזור המוח האחורי
זה המשויך ברפואה המערבית לראיה
משופעל

משמע
יש קשר פיזיולוגי
בין נקודת דיקור והשפעתה על הגוף
ובין האזור במוח האחראי על אותה השפעה

ואז אני מסכם
מעבר לזה לא הרבה ידוע
ואם מעניין אותך יותר

אתה מוזמן להיכנס לאתר פאזת העץ
ושם לקרוא חוברת שנקראת
מבוא בסיסי לפילוסופיה של הרפואה הסינית
חוברת שמיועדת למטופלים שמתעניינים
ואם תרצה להעמיק
אשמח לחשוף אותך לחומר נוסף
זו התשובה לאלו שלא יודעים

במהלך השנים ילדיי בגרו
שניים מהשלושה בחרו במקצועות
הקשורים לטיפול ומגע עם אנשים
והדיונים והשאלות על טאואיזם ורפואה סינית
הם חלק מהשיח הפילוסופי המשפחתי

באחת הפעמים סיפרתי על מחקר שנעשה על רפואה אלטרנטיבית¹
המחקר התבצע על 638 משתתפים הסובלים מבעיות גב כרוניות
המשתתפים חולקו לארבע קבוצות
אחת קיבלה טיפול מערבי רגיל
השנייה קיבלה טיפול בדיקור - טיפול מותאם אישי
הקבוצה השלישית
דוקרה בנקודות סטנדרטיות - ללא אבחון אישי
והקבוצה הרביעית קיבלה דיקור דמה
לא הוחדרו מחטים לגוף
המחטים רק נגעו בעור באופן שטחי
התוצאות היו
שכל שלושת הקבוצות שטופלו ברפואה סינית
נהנו מהטבה רבה לעין ערוך
יחסית לקבוצה שקיבלה טיפול מערבי רגיל
מה שעורר תהייה
הייתה העובדה שכל הקבוצות שטופלו ברפואה סינית

1- Cherkin et al. (2009), "A Randomized Trial Comparing Acupuncture, Simulated Acupuncture, and Usual Care for Chronic Low Back Pain" (Archives of Internal Medicine)

כולל הקבוצה שלא קיבלה דיקור שחדר את העור
הניבו תוצאות דומות למדי

במחקר אחר שנערך בידי טד קפצ'וק²
מטפל ברפואה סינית שחוקר את תופעת הפלסבו
בדקו 262 מטופלים שסבלו מתסמונת המעי הרגיז

הקבוצה הראשונה השתתפה בניסוי
אך לא קיבלה כל טיפול

הקבוצה השנייה קיבלה דיקור דמה
משמע לא באמת דקרו אותם
המטפל היה אדיש ולא מתקשר
ורק ביצע את "הטיפול"

הקבוצה השלישית קיבלה גם טיפול דיקור דמה
אך המטפל היה אמפתי וקשוב
ושוחח עם המטופלים במשך 45 דקות

בקבוצה הראשונה בה החולים לא קיבלו כל טיפול
אלא רק התייחסות בעצם ההשתתפות בניסוי
נרשמה הטבה אצל 28% מהמשתתפים
בקבוצה השנייה שקיבלה טיפול דמה - ללא דיקור בפועל
עם מטפל שאינו מתקשר או מביע רגש
44% מהמטופלים דיווחו על שיפור במצבם
ובקבוצה השלישית שגם בה הטיפול היה דמה
אך המטפל היה אמפתי וקשוב
דווח על שיפור אצל 62% מהמשתתפים
יותר מאשר כל טיפול רגיל שהם קיבלו עד כה

עניין הפלסבו הוא עניין משמעותי ברפואה
אך המחקר עדיין בחיתוליו
הרפואה המערבית לא מכירה בפלסבו
כי אין לה דרך טובה להבין את המנגנון באופן מדעי

2- מתוך הספר: רפאו את עצמכם - ג'ו מרצ'נט.

אם כך ציין אחד מילדיי
אז אתה יכול לדקור סתם מחט
וזה יעבוד באותה מידה

זה החזיר אותי עשרים שנים אחורה
כאשר שמעתי את יאיר מיימון אומר
שמידי פעם הוא מטפל באופן אקראי
ומי שלא מסוגל לעשות את זה
יש לו בעיה

באותה העת לא הסכמתי איתו
והאמירה שלו הדהדה בראשי מספר שנים
היום אני מבין שיש משהו בדבריו

הדיון עם ילדיי העלה שוב את השאלה
מה באמת קורה בתהליך הריפוי
איך באמת אנחנו מרפאים בעזרת רפואה סינית

עולים בדעתי שלושה מרכיבים עיקריים
לפי סדר החשיבות

אמפתיה - אהבה ☯

ביטחון ☯

ידע ☯

כשאני מלמד רפואה סינית
אני מלמד פרטים וטכניקות
אני כמובן גם משלב את התובנות שיש לי
על האינטראקציה בין מטפל ומטופל
במיוחד בקורס ברפואת ילדים
כי האינטראקציה עם ילדים היא משמעותית וחשובה
היא בעצם הבסיס לרפואת ילדים
בלי גישה נכונה לילד הטיפול הופך להיות מאבק מתיש

אז ממחקרים
ועוד יותר מהחיים
אנחנו יודעים שאמפתיה של מטפל

האהבה שהוא מעניק
הם חלק מהריפוי
אהבה מעניקה ריפוי

אז אם תהליך הריפוי לפחות בחלקו
מושפע מהקשר שבין המטפל והמטופל
אז ברור שככל שהמטפל יותר בטוח בעצמו
כך המטופל ירגיש יותר בטוח בתהליך
והריפוי יהיה מיטבי

אז מה עושה אותנו בטוחים בעצמנו
כמטפלים ברפואה סינית
מן הסתם הביטחון שאנחנו יודעים מה אנחנו עושים
והייתי גם מוסיף
הביטחון להכיר מה אנחנו לא
הכרה במה אני יודע ומה אני לא יודע

מה יגרום לי להיות בטוח כמטפל
ידע רחב - אני לומד הרבה
אני יודע עוד פרטים ועוד הקשרים
אבל הרפואה הסינית היא כל כך רחבה
היא אוקיינוס אינסופי
תמיד ארגיש שאני יודע רק טיפה בים

שתי תשובות מתבקשות לשאלה
מה יכול לעזור לי להרגיש בטוח בעצמי כמטפל
ולשתיהן מקור אחד - פשטות

התשובה הראשונה
היא פשטות מעצם מהותה
פשטות היא בהירות
ובהירות נוסכת ביטחון
מאז ומתמיד אני דוגל בפשטות
דווקא כאשר יש מורכבות

השאיפה המתמדת לפשטות
הביאה אותי לטפל במחט אחת
טכניקה שלפי המסורת שמורה למאסטרים
אך היא נכונה לא פחות ואף יותר לסטודנטים
מטפלים מתחילים
ובעצם לכולם
הטיפול במחט אחת מחייב אותך
לבהירות ומיקוד
לפשטות באבחנה
ולפשטות בטיפול

התשובה השניה המתבקשת מקורה בתפיסה
שככל שאתה מבין את הרפואה הסינית יותר לעומק
כך אתה מבין את הפשטות ממנה היא נובעת
החל בין ויאנג
והמשך בחמשת האלמנטים
תיאוריות המאפשרות
קשר ישיר ופשוט בין האבחנה ובין הטיפול³

הלימוד ההגיוני של הפרטים - הידע
נועד לחבר אותנו להבנה
אך מקור הריפוי הוא גם רגשי
האמפתיה שהמטפל מקרין כלפי המטופל
והביטחון שנוסך המטפל במטופל
שניהם שייכים לעולם הרגשי
ברפואה הסינית התהליך הוא צבירת ידע וניסיון
ואז המטרה היא להטמיע את הידע
לשכוח אותו בתצורתו ההגיונית
ולהפוך אותו כמרכיב באינטואיציה
שהיא שילוב של ידע ורגש

3- ראו: רפואה סינית עתיקה (באתר פאזת העץ - מטופלים - מאמרים - מאמרים כלליים)
https://www.philosophical-tools.com/_files/ugd/90580e_3d32ce65d468d4f5090bf47cfe91d6008.pdf

הפשטות מעודדת אותנו להתרכז בעיקר
היא מצמצמת לנו את אפשרויות הבחירה
היא ממרכזת את האבחנה
בניסיון למצוא את חוסר האיזון העמוק

הפשטות מבהירה את התמונה
יורדת לשורש הבעיה
ולהקשרה הרגשי

היא מאפשרת למחט אחת בטיפול אחד
לחולל שינוי משמעותי וברור
כמעט כמו קסם

במיוחד בטיפול בילדים
שהם עדיין טהורים ופשוטים
ועדיין חסרי הגנות ועכבות שכליות ואנרגטיות

בקורס הקרוב שייפתח
הדגש יהיה יותר מתמיד על פשטות
זו המעניקה ביטחון
לצד הידע והניסיון החשובים לא פחות
שהם רק כלי ודרך
להגיע אל המהות העמוקה של הריפוי
אהבה